

Mestna občina
Ljubljana

Mestni svet
Svetniški klub samostojnih svetnikov
Krekov trg 10, 1000 Ljubljana
t: 01 306 45 45
sksam@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 020-4/2024-5

Datum: 16. 2. 2024

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana – **HITRI POSTOPEK**, sprememba **ODLOKA** o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23) - sprememba prvega odstavka 3. člena

PRIPRAVIL: Aleš Primc, mestni svetnik stranke Glas za otroke in družine

NASLOV: Predlog spremembe **ODLOKA** o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23) - sprememba prvega odstavka 3. člena s predlogom za hitri postopek

POROČEVALEC: Aleš Primc, mestni svetnik stranke Glas za otroke in družine

PRISTOJNO

DELOVNO TELO: Statutarno pravna komisija

PREDLOG SKLEPOV:

1. Predlog spremembe **ODLOKA** o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23) - sprememba prvega odstavka 3. člena – se sprejme po hitrem postopku.
2. Sprejme se Predlog spremembe **ODLOKA** o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23) - sprememba prvega odstavka 3. člena.

Aleš Primc
mestni svetnik stranke
Glas za otroke in družine

Prilogi:
- predlog spremembe odloka z obrazložitvijo

- člen odloka, ki se spreminja

Na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21– uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na seji sprejel

Sprememba ODLOKA o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana

1. člen

V ODLOKU o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23) se spremeni prvi odstavek 3. člena odloka, tako da se v celoti glasi:

»1. (1) Na območju cone 1 je prepovedan promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone, ter delovnih strojev, delovnih vozil in traktorjev, razen z dovolilnico pristojnega organa in v primeru izvajanja ustavno zajamčene pravice do javnega zbiranja in združevanja ter svobode izražanja.

2. člen

Ta sprememba poslovnika začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:

Datum:

Župan

Mestne občine Ljubljana

Zoran Janković

Člen odloka, ki se spreminja

3. člen

(1) Na območju cone 1 je prepovedan promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone, ter delovnih strojev, delovnih vozil in traktorjev, razen z dovolilnico pristojnega organa.

(2) Pristojni organ izda dovolilnico iz prejšnjega odstavka, ko zaradi velikosti, narave in oblike tovora tega ni mogoče prepeljati z manjšim vozilom.

(3) Omejitve prometa iz prvega odstavka tega člena ne veljajo za vozila iz 31. člena tega odloka.

(4) Obrazec dovolilnice iz prvega odstavka tega člena meri 148 mm x 210 mm. Oblika in vsebina dovolilnice je prikazana na vzorcu obrazca, ki je kot priloga 2 sestavni del tega odloka. Vsi podatki se v obrazec vpišejo mehanografsko s tiskalnikom računalnika.

(5) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

Obrazložitev

**predloga spremembe ODLOKA o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23)
- sprememba prvega odstavka 3. člena**

Pravni temelj

Pravni temelj za sprejem spremembe sta:

- Statut Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo), ki v 27. členu med drugim določa pristojnost Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: Mestni svet), da sprejema poleg statuta, tudi odloke ter druge akte Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL).
- Ustava Republike Slovenije, ki v 42. členu, določa pravico do zbiranja in združevanja

Razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben, ter ocena stanja

Statutarno pravna komisija v svojem mnenju št. 90002-1/2024-4 z dne 1.2.2024, v katerem je predlagala umik podobnega predloga iz dnevnega reda 11. seje Mestnega sveta dne 5.2.2024, pomešala pojme. In sicer ustavno zajamčene pravice do svobode izražanja in javnega zbiranja ter določila Zakona o javnih zbiranjih. Gre za dve različni stvari, ki se nujno ne prekrivata. Ustavna pravica do javnega zbiranja se lahko v Sloveniji izvaja tudi zunaj okvirov Zakona o javnih zbiranjih. Najbolj značilen primer je to bilo v obdobju od 29.1.2020 do državnoborskih volitev aprila leta 2022. V tem obdobju se je velika večina javnih zbiranj izvajala zunaj določil Zakona o javnih zbiranjih, zgolj na podlagi ustavne pravice do svobode izražanja in javnega zbiranja. Najbolj znani so bili t.i. »petkovi kolesarji«, ki niso v skladu z zakonom prijavljali protestov in pridobivali dovoljenj, čeprav so zapirali tudi ceste. Policija je tedaj presodila, da je ustavno zagotovljena pravica do svobode izražanja in javnega zbiranja nad Zakonom o javnih zbiranjih. Še en primer. Ob vsakoletnih množičnih Pohodih za življenje, ki so prijavljeni v skladu z Zakonom o javnih zbiranjih, se že tri leta izvajajo neprijavljeni proti protesti privržencev smrti nerojenih otrok, vendar policija ocenjuje, da s tem ni nič narobe, čeprav so protiprotesti organizirani v nasprotju z Zakonom o javnih zbiranjih. Šlo je celo tako daleč, da so morali na zahtevo policije organizatorji prijavljenega Pohoda za življenje leta 2021, spremeniti predvideno traso Pohoda za življenje, ker so na predvideni trasi neprijavljeno protestirali protiprotestniki privrženci smrti nerojenih otrok. Prav tako je obrazložitev statutarno pravne komisije zavajajoča, nestrokovna in neutemeljena, ker niso takega stališča predstavili ob sprejemanju odloka o določitvi kazni 160 EUR za kmete, saj je bil razlog za sprejem kazni prav kmečko izvajanje protestov s traktorji, se pravi izvrševanje ustavno zagotovljene pravice svobode

izražanja in javnega zbiranja. V tem primeru se kaže dvoiličnost statutarno pravne komisije, ki v dveh vsebinsko enakih primerih zavzema diametralno različno stališče.

Mestni svet Mestne občine Ljubljana je na svoji 5. seji dne 29.5.2023 sprejel spremembe in dopolnitve ODLOKA o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana člena (Uradni list RS, št. št. 8/17, 14/19, 16/21, 184/21, 137/22, 61/23 in 109/23). Med drugimi tudi spremembo prvega odstavka 3. člena, v katerem je določil, da se s 160 EUR kaznuje posameznik, ki ne spoštuje prvega odstavka 3. člena, ki se glasi: »Na območju cone 1 je prepovedan promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone, ter delovnih strojev, delovnih vozil in traktorjev, razen z dovolilnico pristojnega organa.«

V obrazložitvi te spremembe s strani Mestne uprave je bilo navedeno: »V zadnjem času se v ožjem mestnem središču Ljubljane pojavljajo protesti, katerih udeleženci vozijo tudi traktorje. Glede na to, da Mestno redarstvo pri napovedanih protestih aktivno sodeluje s Policijsko upravo Ljubljana in s Policijsko postajo Ljubljana Center, je pri izvajanju nadzora prometa in ustavljanja vozil na občinskih cestah v času protestov naletelo na težavo, da za traktorje in ostala vozila (to so tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone, delovni stroji, delovna vozila) ni predpisane kazenske sankcije za primere vožnje teh vozil na območju cone 1 brez dovolilnice pristojnega organa. Zaradi navedenega se odlok dopolnjuje z določitvijo globe v višini 160 eurov za prekršek za posameznika, ki vozi tovorno vozilo, katerega največja dovoljena masa presega 3,5 tone, ter delovne stroje, delovna vozila in traktorje, v kolikor nima pridobljene dovolilnice za prevoz območja cone 1.«

Odlok se je torej izrecno, kot je razvidno iz obrazložitve, spremenil zaradi protestov kmetov, ki so v Ljubljano prišli s traktorji.

Kaznovanje ljudi, ki mirno in v skladu z zakonom izvršujejo ustavno pravico do javnega zbiranja in združevanja v skladu z 42. členom Ustave, je protiustavno. Ljudje imajo ustavno zagotovljeno pravico do zbiranja in združevanja, država in občine pa morajo to pravico varovati. Protiustavno je, da občina ali država kaznujeta ljudi, ki pravico do zbiranja in združevanja izvršujejo mirno in v skladu z ustavo in zakoni.

Kaznovanje kmetov, ki bi protestirali s traktorji v Ljubljani je v nasprotju z naslednjimi členi Ustave RS:

- 1. in 2. členom URS, ki opredeljujeta Slovenijo kot demokratično in pravno republiko;
- 14. členom, ki določa enakost pred zakonom,
- 39. členom, ki določa svobodo izražanja;
- 42. členom, ki določa svobodo zbiranja in združevanja
- 44. členom, ki določa pravico sodelovanja v javnih zadevah;

Sporno določilo o kaznovanju kmetov zaradi protestiranja s traktorji v Ljubljani je v neskladju tudi s preambulo Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki dejansko politično demokracijo izpostavlja kot najpomembnejši način zavarovanja temeljnih svoboščin ter pravičnosti in miru na svetu.

Uzakonitev kaznovanja kmetov, ki bi protestirali v Ljubljani s traktorji in delovnimi stroji, ima tudi zastraševalni značaj z namenom odvrčanja od izvrševanja ustavne pravice do zbiranja in združevanja. Češ, »če boste protestirali, vas bomo kaznovali«. Ne samo kaznovanje, ampak tudi tovrstno zastraševanje je protiustavno in v nasprotju z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

V zadnjih letih so čedalje pogostejši protesti kmetov po mnogih evropskih državah. Po vseh evropskih prestolnicah ter večjih in manjših mestih lahko kmetje protestirajo s traktorji in drugimi delovnimi stroji, ne da bi bili za to kaznovani, edino v Ljubljani je za to predpisana kazen 160 EUR.

S predlogom te spremembe odloka se doda k prvemu odstavku 3. člena naslednje besedilo: »in v primeru izvajanja ustavno zajamčene pravice do javnega zbiranja in združevanja (42. člen Ustave RS).« S tem bi bilo onemogočeno kaznovanje kmetov, ki bi v Ljubljani protestirali s traktorji in delovnimi stroji.

Obrazložitev zahteve za hitri postopek

Tretji odstavek 122. člena poslovnika se glasi:

»Svet lahko sprejme akt iz prvega odstavka tega člena po hitrem postopku iz naslednjih razlogov:

- če bi zaradi sprejema akta po rednem postopku lahko nastale težko popravljive posledice,
- če je potrebno nujno ukrepanje zaradi preprečevanja ali odpravljanja posledic naravnih ali drugih nesreč,
- zaradi upoštevanja predpisanih ali postavljenih rokov,
- če gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve aktov MOL.

Predlog za sprejem akta po hitrem postopku mora biti obrazložen.«

Predlagano spremembo odloka je potrebno v skladu s prvo alinejo tretjega odstavka poslovnika, saj bi zaradi sprejema akta po rednem postopku lahko nastale težko popravljive posledice in sicer protiustavno kaznovanje kmetov, ki bi protestirali v Ljubljani s traktorji in delovnimi stroji.

Strah Zorana Jankovića in vladajoče koalicije v Mestnem svetu pred protesti kmetov s traktorji in delovnimi stroji ni zakonit razlog za uzakonitev kaznovanja kmetov, ki protestirajo s traktorji in delovnimi stroji v Ljubljani.

Poglavitne rešitve

Predlagana rešitev kot izjemo od kaznovanja zaradi vožnje po Ljubljani s traktorji in delovnimi stroji določa vožnjo po Ljubljani s traktorji in delovnimi stroji v primeru, da gre za izvrševanje pravice do zbiranja in združevanja v skladu z 42. členom Ustave RS.

V nadaljevanju je podana obrazložitev k členu, ki se spreminja:

K 1. členu

Predlaga se sprememba spornega določila, ki določa kaznovanje kmetov zaradi vožnje po Ljubljani. Določa se izjema in sicer, da se ne kaznuje voznikov traktorjev in delovnih strojev, kadar ti izvršujejo ustavno določeno pravico do zbiranja in združevanja (42. člen Ustave RS).

Finančne posledice

Ni negativnih finančnih posledic.

Aleš Primc

mestni svetnik stranke
Glas za otroke in družin